

«Ռուս-Հայկական համալսարան» բարձրագույն կրթության
միջպետական կրթական կազմակերպություն

Հաստատում եմ՝
Իրավունքի Ինստիտուտի տնօրեն
Քալաշյան Մ. Ա.

«23» հունիսի, 2026 թ.

Ինստիտուտ՝ Իրավունքի

Ամբիոն՝ Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի

Հեղինակ՝ Ի. Գ. Թ., դասախոս Հայրապետյան Ջ. Հ.

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ ՀՀ քրեական դատավարություն դատական
երաշխիքների հիմնախնդիրները մինչդատական վարույթում

Մասնագիտություն՝ 042101.00.7 «Իրավագիտություն»

Կրթական ծրագիր՝ 042101.04.7 «Քրեական իրավունք և դատավարություն»

Ներածություն.

«Հայաստանի քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների հիմնախնդիրները» ուսումնական առարկայի ծրագիրը մշակվել է բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշչի պահանջներին համապատասխան և նախատեսված է **«Իրավագիտություն»** մասնագիտությամբ սովորողների ուսուցման համար: Ուսումնական ծրագրով սահմանվում են «Հայաստանի քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների հիմնախնդիրները» ուսումնական առարկայի բովանդակությունն ու կառուցվածքը:

Դասընթացի ուսումնասիրությունը հնարավորություն է տալիս ձևավորել գիտականորեն հիմնավորված մոտեցում քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների հիմնախնդիրների վերաբերյալ: Դասընթացի աշխատանքային ծրագիրը մշակվել է՝ հաշվի առնելով նորագույն գիտական մշակումները, ինչպես նաև մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների և ընդհանրապես քրեական դատավարության ոլորտի օրենսդրության վերջին փոփոխությունները:

Դասընթացը սերտորեն փոխկապակցված է քրեաիրավական ուղղվածության մի շարք գիտակարգերի հետ, մասնավորապես՝ **քրեական դատավարության, քրեակատարողական իրավունքի և կրիմինոլոգիայի**: Մի շարք դեպքերում դասընթացի լիարժեք յուրացումը ենթադրում է նաև իրավունքի այլ ճյուղերի, ինչպես նաև համապատասխան նորմատիվ իրավական ակտերի իմացություն: Ուստի սովորողը պետք է խորությամբ ուսումնասիրի դրանց դրույթները՝ դասընթացի էությունն ու բովանդակությունը լիարժեք ըմբռնելու նպատակով:

Դասընթացը բաղկացած է **Ընդհանուր և Հատուկ** մասերից: Յուրաքանչյուր մասը ներառում է դասընթացի համապատասխան թեմաներում ներկայացված հիմնախնդիրների հիմնական բլոկները: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կիրառվում են ինչպես լսարանային ուսուցման ձևերը (դասախոսություններ, սեմինարներ, գործնական պարապմունքներ, ստուգողական աշխատանքներ), այնպես էլ սովորողների ակտիվ ինքնուրույն աշխատանքը:

Դասախոսությունը տվյալ առարկային վերաբերող կոնկրետ գիտական հարցի տրամաբանորեն կառուցված, համակարգված, հետևողական և հստակ շարադրանքն է, որը հաճախ ուղեկցվում է տեսողական նյութերի, սլայդների ցուցադրմամբ և իրավական փաստաթղթերի մեջբերումներով: Դասախոսությունների ընթացքում ձևավորվում են գիտական գիտելիքների հիմքերը, որոնք հետագայում ամրապնդվում են սեմինար պարապմունքների միջոցով:

Սեմինար պարապմունքներն անցկացվում են ուսանողների մասնագիտական անհրաժեշտ հմտությունների ձևավորման և նրանց անձնային որակների զարգացման նպատակով: Սեմինարների բովանդակությունը ներառում է զեկույցների և ելույթների պատրաստում, պարբերական մամուլի նյութերի վերլուծություն և այլ աշխատանքներ: Սեմինարների ընթացքում ձևավորվում են հանրային ելույթ ունենալու հմտություններ, գիտելիքներ ձեռք բերելու, արտահայտելու և խորացնելու կարողություններ, իրականացվում է դասընթացի

տարածաշրջանային բաղադրիչը, ինչպես նաև զարգանում են ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունները:

Մեմինար պարապմունքը, որպես կանոն, բաղկացած է երկու մասից՝ տեսական հարցերի քննարկումից և գործնական խնդիրների լուծումից:

Մեմինար պարապմունքից առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել դասախոսության գրառումները և առաջարկվող գրականությունը՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով տեսական դրույթների գործնական կիրառմանը և տիպային խնդիրների լուծման մեթոդաբանությանը: Մեմինարի ընթացքում կարևոր է հասկանալ լուծվող խնդիրների և տեսական դրույթների միջև եղած փոխկապակցվածությունը: Առաջադրված խնդիրների լուծման ժամանակ անհրաժեշտ է ձգտել ոչ միայն ստանալ ճիշտ պատասխան, այլև յուրացնել նմանատիպ խնդիրների լուծման ընդհանուր մեթոդաբանությունը: Խնդիրների լուծման մեթոդիկան ուսանողներին ներկայացվում է դասախոսությունների ընթացքում:

Դասընթացի նպատակն ու խնդիրները

Նպատակ և խնդիրներ

«Հայաստանի քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների հիմնախնդիրները» դասընթացի նպատակն է ապահովել ուսանողների կողմից հանցագործությունների վերաբերյալ հաղորդումների քննության և լուծման, հանցագործությունների նախաքննության, ինչպես նաև գործի՝ նախնական քննության փուլում գտնվելու ընթացքում տեսության և իրավակիրառական պրակտիկայի մեջ ծագող արդիական հիմնախնդիրների ուսումնասիրությունն ու վերլուծությունը: Սա հանդիսանում է իրավաբանների մասնագիտական կարողությունների ձևավորման անհրաժեշտ բաղադրիչ՝ հասարակական հարաբերությունների համապատասխան ոլորտում իրենց լիազորությունների իրականացման գործընթացում:

Դասընթացը նպատակ ունի նաև ուսանողների մոտ ձևավորել ամբողջական պատկերացում և համալիր գիտելիքներ ժամանակակից պայմաններում քրեական գործերով վարույթի ընթացքում դրսևորվող հիմնական քրեական դատավարական երևույթների վերաբերյալ, ինչպես նաև զարգացնել քրեական դատավարական իրավունքի նորմերի գործնական կիրառման անհրաժեշտ հմտություններն ու կարողությունները:

Դասընթացի մուտքային պահանջները

Ուսանողը պետք է տիրապետի քրեական իրավունքի ընդհանուր մասի հիմքերին (հանցակազմի տարրեր, պատժի տեսակներ և սկզբունքներ), ինչպես նաև ունենա ընդհանուր պատկերացում իրավական համակարգերի դասակարգման և համեմատական

իրավագիտության մեթոդների վերաբերյալ: Ցանկալի է նաև անգլերեն և ռուսերեն իրավաբանական տեքստերի ընթերցանության կարողություն:

Ձեռք բերվող գիտելիքները և կարողությունները

Գիտելիքները՝

- դասընթացի տեսական և գործնական (փաստական) նյութը,
- Հայաստանի քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների ոլորտում առկա արդիական հիմնախնդիրները,
- այդ հիմնախնդիրների հաղթահարման հնարավոր իրավական և գործնական ուղիները:

Հմտությունները՝

▪ Գիտելիքի կիրառման հմտությունները՝

- նորմատիվ իրավական ակտերի մշակման կարողություն:
- կոնկրետ իրավական գործունեության ոլորտներում նորմատիվ իրավական ակտերը մասնագիտորեն կիրառելու, նյութական և դատավարական իրավունքի նորմերը մասնագիտական գործունեության ընթացքում իրացնելու կարողություն:
- իրավախախտումների և հանցագործությունների բացահայտման, կանխման, բացման և քննության իրականացման կարողություն:
- իրավախախտումների կանխարգելման, դրանց կատարմանը նպաստող պատճառների և պայմանների բացահայտման ու վերացման կարողություն:
- կոռուպցիոն վարքագծի դրսևորումները բացահայտելու, գնահատելու և դրանց կանխմանը նպաստելու կարողություն:
- նորմատիվ իրավական ակտերը մասնագիտորեն մեկնաբանելու կարողություն:

Ընդհանրական իմացական հմտությունները՝

1. Ուղղորդել իրավաբանական հետազոտություն համեմատական տեսանկյունից՝ օգտագործելով տարաբնույթ իրավական աղբյուրներ:
2. Տարբերել իրավական համակարգերի ընդհանրություններն ու առանձնահատկությունները՝ տեսական և գործնական մակարդակում:

Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)՝

▪ Ինքնուրույնությունը և պատասխանատվությունը՝

1. Ինքնուրույն մշակել և հիմնավորել իրավաբանական կարծիք՝ համեմատական վերլուծության հիման վրա:
2. Կրել պատասխանատվություն մասնագիտական վերլուծության ճշգրտության և արդյունքների նկատմամբ՝ միջազգայնացված իրավական միջավայրում:

Դասավանդման եղանակները և մեթոդները

- Տեղեկատվական (դասախոսական) նյութերի մատուցում՝ համեմատական օրինաչափությունների վերլուծությամբ:
- Քննարկումներ և բանավեճեր՝ հիմնված տարբեր երկրների քրեական օրենքների նմուշների վրա:
- Գործնական վարժանքներ՝ հանցակազմերի համեմատությամբ, պատժման համակարգերի գնահատմամբ:
- Խմբային և անհատական ուսումնասիրություններ՝ համաշխարհային քրեական արդարադատության մոդելների համադրությամբ:
- Տեքստերի աշխատանք՝ տարբեր լեզուներով (անգլերեն, ռուսերեն) իրավական ակտերի և դատական պրակտիկայի հիման վրա:

Դասընթացի տեղը կրթական ծրագրում

Դասընթացի յուրացման արդյունքում ձեռք բերվող գիտելիքները և կարողությունները Դասընթացի յուրացման արդյունքը ապահովում է անհրաժեշտ գիտելիքների, հմտությունների ու կարողությունների համապատասխան ՈԱՇ-ի վերջնարդյունքներին:

Դասընթացը ներառված է քրեական իրավունք և դատավարություն ակադեմիական կրեդիտ (108 ակադեմիական ժամ) աշխատատարությամբ, որից 16 ակադեմիական ժամ նախատեսվում է գործնական պարապմունքների համար: Դասընթացը նախատեսվում է ուսումնասիրել 1. ուսումնական տարվա 2-րդ կիսամյակում:

1.1. Դասընթացի աշխատանքային բաշխումն ըստ

ուսումնական աշխատանքի տեսակների (ակադեմիական ժամերով)

Ուսումնական աշխատանքների տեսակները	Ամբողջ, ակ. ժամ.	Բաշխում ըստ կիսամյակների					
		1 Կի ս. Ժամ.	2 Կի ս. Ժամ.	3 Կի ս. Ժամ.	4 կիս. Ժամ.	5 Կիս. Ժամ.	6 Կի ս. Ժամ.
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Ըստ կիսամյակի ընդհանուր դասընթացի ուսուցման ծանրաբեռնվածությունը	108	108					
1.1. Լսարանային պարապմունքներ:	32	32					
1.1.1.Դասախոսություններ	16	16					
1.1.2.Սեմինարներ	16	16					
1.2. Ինքնուրույն աշխատանք	40	40					
Քննություն							

1.2.Դասընթացի թեմատիկ պ ան

Դասընթացի բաժինները և թեմաները	Ընդհանուր (ակ. ժամ)	Դասախոսություններ (ակ. ժամ)	Սեմինար (ակ. ժամ)	Պարապմունքների այլ տեսակներ (ակ. ժամ)
Բաժին 1. Համեմատական իրավագիտության առարկան, մեթոդներն ու կառուցվածքը	108	16	16	40
Թեմա 1.1. Իրավական համակարգերի դասակարգումը (ռոմաիրավական, կոմունիստ, մուսուլմանական և այլն)	7	1	1	3
Թեմա 1.2. Քրեական օրենսդրության համեմատական վերլուծության մեթոդներ	7	1	1	3
Թեմա 1.3. Հանցագործության հասկացության համեմատություն՝ ըստ տարբեր երկրների օրենսդրությունների	7	1	1	3
Բաժին 2. Քրեական դատավարության գիտության հատուկ հիմնախնդիրները				
Թեմա 2.1. Հանցագործության կազմի տարրերը՝ համեմատական վերլուծություն	7	1	1	3
Թեմա 2.2. Գաղտնիության պահպանումը քրեական դատավարությունում	7	1	1	3
Թեմա 2.3. Քրեական պատիժների համակարգերի համեմատություն (Ֆրանսիա, Գերմանիա, ԱՄՆ, ՀՀ, ՌԴ)	7	1	1	3
Թեմա 2.4. Մեղսունակություն, տարիք, պատժի համարժեքություն՝ համեմատական դիտարկում	7	1	1	3
Թեմա 2.5. Հատուկ հանցագործություններ՝ սպանություն, կոռուպցիա, տնտեսական հանցագործություններ տարբեր երկրներում	7	1	1	3
Թեմա 2.6 Ազատագրկման այլընտրանքային ձևերի համեմատություն	7	1	1	2
Թեմա 2.7 Քրեական պատասխանատվության ապաքրեականացում, դեկրիմինալիզացիա	7	1	1	2

Թեմա 2.8 ՄԻԵԴ-ի և միջազգային կազմակերպությունների ազդեցությունը քրեական օրենսդրության վրա	2	5	5	3
Ընդամենը	72	16	16	40

Դասընթացի բովանդակություն

Բաժին 1. Հայաստանի քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների հիմնախնդիրները. Ընդհանուր մաս

Թեմա 1. Դատական վերահսկողության համակարգը Հայաստանի քրեական դատավարությունում: Դատական վերահսկողությունը քրեական գործով մինչդատական վարույթում. էությունը և նշանակությունը

Քրեական գործով մինչդատական վարույթի նկատմամբ դատական վերահսկողության էությունը, նշանակությունը և ձևերը: Դատական վերահսկողության զարգացման պատմությունը հայկական քրեական դատավարությունում: Քրեական գործերով դատական վերահսկողության համակարգը: Դատական վերահսկողությունը՝ որպես անձի իրավունքների պաշտպանության կարևորագույն երաշխիք:

Քաղաքացիների հիմնական իրավունքների դատական պաշտպանությունը ընդհանուր իրավասության և սահմանադրական դատավարության շրջանակներում . դրանց հարաբերակցությունն ու առանձնահատկությունները: Դատական վերահսկողությունը և միջազգային իրավունքի նորմերը: Մարդու իրավունքների եվրոպական կոնվենցիայի հիմնական սկզբունքները և դրանց կիրառման դատական պրակտիկան: Օրինականության և իրավունքի նորմերի նկատմամբ հարգանքը, Կոնվենցիայով նախատեսված իրավունքների և ազատությունների իրականացումը՝ առանց խտրականության, դատական պաշտպանության արդյունավետ միջոցների մատչելիության ապահովումը, արդար դատաքննության իրավունքը, դատարանի անկախության և անաչառության պահանջը, ինչպես նաև ձերբակալված անձի անձնական անձեռնմխելիության երաշխավորումը:

Թեմա 2. Դատարանի վերահսկողական գործառնությունը նախաքննության նկատմամբ

Դատարանի կողմից նախորդող դատավարական գործունեության ստուգումն ու գնահատումը: Դատական նիստին նախապատրաստվելու ընդհանուր կարգը: Դատարան մուտքագրված քրեական գործով պարզաբանման ենթակա հարցերը: Նախնական դատական լսում անցկացնելու հիմքերը: Կողմերի միջնորդությունները և դատավորի հայեցողական լիազորությունները: Միջնորդություն ներկայացնելու ժամկետները:

Ապացույցները բացառելու վերաբերյալ միջնորդությունների քննության կարգը: Գործի նյութերին ծանոթանալու համար լրացուցիչ ժամանակ տրամադրելու վերաբերյալ մեղադրյալի միջնորդության լուծումը: Պաշտպանության կողմի՝ լրացուցիչ ապացույցներ պահանջելու վերաբերյալ միջնորդության, ինչպես նաև քննչական գործողությունների կատարման կամ

փաստաթղթերի առգրավման և գործին կցման հանգամանքների վերաբերյալ վկաներին հարցաքննելու մասին կողմերի միջնորդությունների քննությունը:

Թեմա 3. Դատախազական հսկողության և դատական վերահսկողության հարաբերակցությունը մինչդատական վարույթում

Դատախազական հսկողությունը՝ որպես նախնական քննության բաղկացուցիչ մաս: Դատախազական հսկողության իրականացման ձևերը: Դատական վերահսկողության և դատախազական հսկողության տարբերությունները՝ ըստ նպատակների և իրականացման եղանակների:

Բաժին 2. Հայաստանի քրեական դատավարությունում մինչդատական վարույթի դատական երաշխիքների հիմնախնդիրները. Հատուկ մաս

Թեմա 4. Քրեական դատավարության մասնակիցների իրավունքների և ազատությունների խախտումների վերաբերյալ բողոքների դատական քննությունը մինչդատական վարույթում

Նախնական քննություն իրականացնող մարմինների գործողությունների և որոշումների օրինականությունն ու հիմնավորվածությունը դատարանում բողոքարկելու իրավունքը: Բողոք ներկայացնելու իրավական հետևանքները: Կալանքի տակ գտնվող կասկածյալի կամ մեղադրյալի բողոքն ուղարկելու կարգը:

Բողոքների դատական քննության կարգը՝ բողոքը քննող իրավասու դատարանը, բողոքի քննության ժամկետները, դատական նիստի անցկացման կարգը և դատարանի կողմից ընդունվող որոշումների տեսակները:

Թեմա 5. Խափանման միջոց կիրառելու վերաբերյալ միջնորդությունների դատական քննությունը

Դատարանի կողմից խափանման միջոց կիրառելու վերաբերյալ միջնորդությունների քննությունը: Հայաստանի Հանրապետության Վճռաբեկ դատարանի և Մարդու իրավունքների եվրոպական դատարանի՝ խափանման միջոցների կիրառման վերաբերյալ որոշումների ուսումնասիրությունը:

Դատավորի նախապատրաստական գործողությունները միջնորդության քննությունից առաջ, քննության ժամկետները, միջնորդության լուծման ընթացակարգը և դատավորի կայացրած որոշումները: Ձերբակալման ժամկետի երկարաձգման կարգը:

Միջնորդության դատական քննությանը պաշտպանի, օրինական ներկայացուցչի, տուժողի և նրա օրինական ներկայացուցչի մասնակցությունը: Կալանքի ժամկետի երկարաձգման վերաբերյալ միջնորդության քննության ընթացակարգը: Գրավը որպես խափանման միջոց ընտրելու վերաբերյալ միջնորդություն ներկայացնելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, այդ միջնորդության քննության պայմաններն ու կարգը: Տնային կալանքը որպես խափանման միջոց կիրառելու առանձնահատկությունները:

Թեմա 6. Անձի իրավունքներն ու ազատությունները սահմանափակող քննչական գործողություններ իրականացնելու վերաբերյալ միջնորդությունների դատական քննության առանձնահատկությունները

Օպերատիվ-հետախուզական միջոցառումների իրականացման նկատմամբ դատական վերահսկողությունը: Քրեական գործերով դատական վերահսկողության համակարգը: Դատական վերահսկողությունը՝ որպես անձի իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության կարևորագույն երաշխիք:

Քաղաքացիների հիմնական իրավունքների դատական պաշտպանությունը ընդհանուր իրավասության և սահմանադրական դատավարության շրջանակներում, դրանց փոխհարաբերակցությունն ու առանձնահատկությունները: Դատարանի որոշումների իրավական հետևանքները:

Դասընթացի ապահովվածությունը գրականությամբ

1. Конституция РА
2. Конвенция о защите прав человека и основных свобод (заключена в г. Риме 04.11.1950) с протоколами к ней
3. Международный пакт от 16.12.1966 «О гражданских и политических правах».
4. Конституционный закон от 17.01.18 Հ О-42-Ն «О Конституционном Суде».
5. Конституционный закон от 07.02.18 Հ О-95-Ն «Судебный кодекс Республики Армения».
6. Закон от 01.07.1998 Հ О-248 «Уголовно-процессуальный кодекс Республики Армения»
7. Закон от 18.04.2003 Հ О-528-Ն «Уголовный кодекс Республики Армения»
8. Закон от 17.11.2017 Հ О-198-Ն «О прокуратуре»
9. Закон от 19.05.2014 Հ О-25-Ն «О Следственном комитете Республики Армения»
10. Постановления и определения Конституционного суда Республики Армения — по указанию преподавателя.
11. Решения Кассационного суда Республики Армения — по указанию преподавателя.
12. Яценко, С. С. Судебный контроль на досудебном производстве по уголовным делам / С. С. Яценко, Е. А. Иванченко. — Текст : непосредственный // Право:

современные тенденции : материалы IV Междунар. науч. конф. (г. Краснодар, февраль 2017 г.). — Краснодар

13. Багаутдинов Ф. Состояние и перспективы судебного контроля // Российская юстиция. 2001

14. Актуальные проблемы уголовного судопроизводства : Избрание меры пресечения судом : науч.-практ. пособие / под ред. Н. А. Колоколова. — М., 2015.

15. Уголовный процесс : учебник / под ред. В. А. Лазаревой. — М., 2015.

16. Крашенинников, П. В. Курс уголовного процесса / П. В. Крашенинников. — М., 2016.

17. Бурмагин, С. В. Статус и деятельность суда в уголовном процессе : учеб. пособие / С. В. Бурмагин. — М., 2016.

18. Смирнов А. В. Уголовный процесс : учебник / А. В. Смирнов, К. Б. Калиновский ; под общ. ред. А. В. Смирнова. - 7-е изд., перераб. -М. : Норма : ИНФРА-М, 2018. - 752 с.

19. Уголовно-процессуальное право Российской Федерации: Учебник / Отв. ред. П.А. Лупинская, Л.А. Воскобитова. - 3-е изд., перераб. и доп. - М.: Норма: НИЦ ИНФРА-М, 2018. - 1008 с

1. Лазарева, В. А. Судебная власть. Судебная защита. Судебный контроль : понятие и соотношение (лекции-очерки) / В. А. Лазарева. — Самара, 1999.

2. Лазарева, В. А. Право на судебную защиту и проблемы его реализации в досудебном производстве по уголовному делу / В. А. Лазарева. — М., 2010.

3. Судебный контроль в уголовном процессе : учеб. пособие / под ред. Н. А. Колоколова. — М., 2013.

4. Лазарева, В. А. Защита прав личности в уголовном процессе России : учеб. пособие для магистров / В. А. Лазарева, В. В. Иванов, А. К. Утарбаев. — М., 2014.

5. Уголовный процесс: Учебник / А.И. Глушков, А.В. Земскова, В.В. Мельник; Отв. ред. А.В. Гриненко. - 3-е изд., перераб. - М.: Норма: НИЦ Инфра-М, 2013. - 496 с.: 60х90 1/16.

6. Уголовный процесс: учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности 030501 'Юриспруденция' / под ред. А.П. Гуськовой, Ф.К. Зиннурова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2017. - 663 с. 60х90 1/16.

7. Уголовно-процессуальное право РФ: Практикум / Отв. ред. П.А. Лупинская; Сост. А.И. Паничева. - 2-е изд., перераб. - М.: Норма: НИЦ ИНФРА-М, 2013. - 304 с.: 60х90 1/16.

8. Уголовный процесс/ С.В. Некрасов. - М.: НОРМА, 2009. - 352 с.: 84х108 1/32. - (Краткие учебные курсы юридических наук).

9. Уголовный процесс Учебное пособие / Угольников Н. В. - 8-е изд. - М.: ИЦ РИОР, НИЦ ИНФРА-М, 2016. - 182 с.: 70х100 1/32.

1. ГАРАНТ. Сайт позволяет ознакомиться с законодательством Российской Федерации (с комментариями), а также с новостями органов государственной власти Российской Федерации <http://www.garant.ru>

2. Общероссийская сеть распространения правовой информации «Консультант Плюс». Содержит онлайн-версии систем; графические копии документов; информацию Минюста РФ; обзоры законодательства; полезные ссылки <http://www.consultant.ru>

4. «Legislature» — законопроекты, рассмотрение которых назначено на ближайшее время; рассмотренные на последних заседаниях Государственной Думы <http://legislature.ru>

5. Официальный сайт МВД РФ. На сайте находятся сведения о структуре министерства, важные документы и нормативные акты МВД, статистика преступности <http://www.mvdinform.ru>

6. Официальный сайт Европейского суда по правам человека – Здесь можно найти все решения данного суда -